

Ciljevi održivog razvoja na Kosovu

COR: Naš najsmeliji program za čovečanstvo

Program za održivi razvoj 2030, postavlja sveobuhvatnu viziju i univerzalni plan kako bi se do kraja 2030. godine okončalo ekstremno siromaštvo, neravnopravnost i klimatske promene. Uz obećanje da nikoga nećemo zapostaviti, Program 2030. je naš najsmeliji program za čovečanstvo.

17 Globalnih ciljeva promovišu ljudska prava, ekonomsku, socijalnu i ekološku održivost, koja pripadaju svakoj instituciji, mestu i osobi. Kosovo je posvećeno COR i veoma doprinosi postavljanju ove nove globalne agende. Posvećenost Kosova COR počela je sa obimnim javnim konsultacijama u periodu od 2012. do 2015. godine, a kulminirala je u januaru 2018. godine, kada je Skupština Kosova zvanično odobrila Rezoluciju o COR: kao vid snažne posvećenosti primeni COR i njihovog razvojnog okvira.

“Želimo da građani Kosova žive u budućnosti gde njihova deca imaju pristupa čistom vazduhu, dobrom obrazovanju uz pristojan rad na Kosovu“

– Koordinator UN za razvoj, Andrew Russel

Raditi zajedno na globalnom Programu

Tokom 2017. godine, agencije UN, različite NVO i entiteti iz privatnog sektora aktivno su saradivali kako bi se postigla globalna vizija COR kroz niz događaja sa svrhom zagovaranja u kojima je uključeno stanovništvo Kosova. Među različitim inicijativama, najznačajnije su bile:

Nagrada za novinarstvo o siromaštvu, koju su organizovali tim UN na Kosovu i Asocijacija kosovskih novinara. Cilj događaja bio je obeležavanje Međunarodnog dana za iskorenjivanje siromaštva, uz prepoznavanje rada novinara na temu smanjenja siromaštva na Kosovu. Ove godine, kosovska umetnica Alketa Kshafa-Mripa iz Velike Britanije posebno je doprinela ovu nagradu, stvarajući umetničku instalaciju koja predstavlja set crno-belih fotografija koje prikazuju priče o siromaštvu i socijalnoj isključenosti.

Inicijativa za zagovaranje za socijalne promene "Podijum za COR" kroz fazu informisanja na terenu omogućila je stotinama devojčica i dečaka iz različitih opština širom Kosova da saznaju više o Programu 2030. i kroz posebne radionice gde su naučili više od četrdeset mladih kako identifikovati potrebe zajednice, kako raditi zajedno sa vršnjacima i kako se zalagati za prioritete svojih zajednica. Na javnim univerzitetima u Prizrenu i Peći, UNDP je predstavio ključna zakonodavstva o ljudskim pravima (zakon o rodnoj ravnopravnosti, zakon o nasleđivanju, porodično pravo i svi zakoni o rodnoj inkluziji) kako bi studentima osigurali dublje razumevanje njihovih prava i procesa njihovog ostvarivanja.

Iako kosovski pravni okvir poziva na potpunu ravnopravnost muškaraca i žena, nastavlja se diskriminacija žena, što rezultira neadekvatnom zaštitom nekoliko osnovnih ljudskih prava zagarantovanih zakonom. Kampanja 16 dana protiv nasilja nad ženama započela je 2013. godine, a od tada se povećava broj događaja i njen efekat na terenu. Tako su se, 2017 godine, agencije UN, na čelu sa UN ŽENA, udružile sa nevladinim organizacijama na Kosovu (kao što su Mreža žena Kosova), Skupštinom Kosova, međunarodnim organizacijama poput OEBS-a, EULEKS-a, UNMIK-a, KFOR-a i drugih, a održano je više od 77 odvojenih događaja širom Kosova sa ciljem zalaganja protiv bilo kog oblika nasilja nad ženama i rodne nejednakosti. Jedan od najzanimljivijih događaja bila je baletska predstava „Jedan dan“, koju je izvodila Baletska grupa Kosovskog pozorišta.

Izrada politika usklađena sa COR

Uz usvajanje Rezolucije o COR, Kosovo nastavlja da integriše ove ciljeve u okviru svog procesa strateškog planiranja kako bi ispunili predušlove članstva u Evropskoj uniji. Nacionalna strategija za razvoj (NSR) 2016-2021. i Zajednički razvojni plan (ZRP) UN-a za period 2016-2020. su dva odvojena programa, koji su sve bliže punoj integraciji jednog u drugi, kada su u pitanju specifični ciljevi i pokazatelji koji će se meriti za napredak tokom narednih godina.

Oba dokumenta i NSR i ZRP se fokusiraju i integrišu COR pod brojevima 1,2, 4, 5, 8, 10, 12 i 15 u zajedničkoj sferi.

”Kao smer prema daljem napretku, iskoristićemo postojeće resurse posebno one koji omogućavaju bolju koordinaciju i usklađivanje između evropske agende i Programa 2030.”

– Premijer Isa Mustafa

”Niko od nas ne može to da uradi sam”

– Direktor misije USAID James Hope

Još jedan važan izazov koji treba rešiti je COR pod brojem 13, mere protiv klimatskih promena, vezano za pitanje klimatskih promena i zagađenja životne sredine. Priština i ostali gradovi na Kosovu pate od ozbiljnog zagađenja vazduha i vlada je nedavno odobrila rezoluciju za rešavanje ovog pitanja, čime je učinjen prvi korak prema lokalnom inkorporiranju COR u domaće politike.

Podaci o COR

Kroz statističke podatke možemo vam prikazati napredak COR na Kosovu. Pouzdani podaci se prikupljaju od institucija, civilnog društva i drugih aktera. Pogledajte trenutne ciljeve i pokazatelje ciljeva na: <http://unkt.org/sdg/>

Pročitajte više o Programu COR-a 2030. na: <http://unkt.org/sustainable-development-goals-2/>

